

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Lingua e Variación no Espazo	Código	613G02042	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Sanchez Rei, Xose Manuel	Correo electrónico	x.m.sanchez.rei@udc.es	
Profesorado	Ferreiro Fernandez, Manuel Sanchez Rei, Xose Manuel	Correo electrónico	manuel.ferreiro@udc.es x.m.sanchez.rei@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Análise teórico-práctica dos principais factores que inciden na variación lingüística, ben como dos fenómenos dialectais máis salientábeis do ámbito galego-portugués.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A25	Coñecer a variación lingüística da lingua galega.
A26	Coñecer a variación lingüística da lingua portuguesa.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B8	Apreciar a diversidade.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	A1	B3	C7
Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria	A10	B5	C8
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións	A15	B8	
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica	A25		
Coñecer a variación lingüística da lingua galega	A26		
Coñecer a variación lingüística da lingua portuguesa		B3	
Adquirir capacidade de autoformación.		B8	
Apreciar a diversidade			C7
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			

Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade	B1 B2	C8
--	----------	----

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A variación lingüística	1.1. Perspectivas sobre os tipos de variacionismo 1.2. Orixe e límites da variación 1.3. Lingua, dialecto, variedade: denominacións e criterios de distinción
2. A dialectoloxía	2.1. Definición e orientacións 2.2. Cuestións de método 2.3. O caso da Galiza 2.4. Tipoloxía dos fenómenos de variación lingüística
3. Dialectoloxía, filoloxía e lingüística	3.1. Dialectoloxía e lingüística histórica 3.2. Dialectoloxía e onomástica 3.3. Dialectoloxía, estruturalismo e xenerativismo
4. Variación diatópica nos falares galegos	4.1. Introducción 4.2. Principais fenómenos de variación
5. Variación diatópica nos falares portugueses	5.1. Introducción 5.2. Principais fenómenos de variación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A25 A26 B2 B5	15	22.5	37.5
Obradoiro	A15 A10 B8	14	28	42
Lecturas	A10 B1 B3 B5	1	12	13
Traballos tutelados	A15 B1 B2 B3 B5 C7 C8	1	12	13
Proba mixta	A15 A25 A26 B5	1	5	6
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Sesión de traballo en que o profesor expón os principais contidos teóricos que garantan que o alumnado adquire unha base epistemolóxica adecuada sobre a fenomenoloxía da variación lingüística e os contidos teóricos fundamentais.
Obradoiro	Nestas sesións, o conxunto do alumnado realizará actividades de diferente tipoloxía destinadas á consolidación dos contidos presentados nas sesións maxistras, así como das destrezas e das estratexias relacionadas cos obxectivos e contidos da materia. Contémplase, entre outras, a realización de comentarios de textos, a resolución de problemas, as prácticas a través de TIC e estudos de casos.
Lecturas	Cada estudante deberá facer ao longo do curso unha serie de lecturas obrigatorias que serán seleccionadas e, eventualmente, fornecidas polo profesorado.
Traballos tutelados	Cada estudante deberá elaborar un traballo, dirixido polo profesorado, escollido entre diversas propostas presentadas no inicio de curso sobre diferentes aspectos ou cuestións de variación lingüística.
Proba mixta	Na proba mixta, cada estudante debe demostrar que ten asimilados os contidos a través dun exercicio que, entre outras posibilidades, combinará preguntas (longas e/ou breves) de carácter ensaístico con probas de comentario.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada nortéase cara á orientación dos traballos tutelados (tema, focaxe, bibliografía adecuada etc.) e á solución de dúbidas e lacunas que os alumnos ou as alumnas puideren presentar. A orientación será realizada de forma individualizada e persoalmente, aínda que tamén poderán ser facilitadas indicacións escritas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A15 A10 B8	Realización de actividades prácticas derivadas das sesións maxistras (comentarios de texto, discusión de casos etc.).	20
Proba mixta	A15 A25 A26 B5	Nesta proba, o alumnado deberá desenvolver temas e/ou preguntas relacionadas cos contidos vistos nas aulas, combinados con probas de tipo práctico.	40
Lecturas	A10 B1 B3 B5	Lectura reflexiva dos materiais bibliográficos indicados polo profesorado. Eventualmente poderán ser solicitados breves resumos ou fichas de lectura.	15
Traballos tutelados	A15 B1 B2 B3 B5 C7 C8	Neste tipo de probas, serán tidos en conta como valores da cualificación o correcto desenvolvemento do tema proposto, a clareza expositiva e argumentativa e a calidade lingüística.	25

Observacións avaliación

1. Para superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 valores sobre 10. Na proba mixta deberá obter como mínimo 4 valores sobre 10, para poder sumar os restantes elementos de avaliación.
2. O alumnado terá de entregar os traballos e actividades no prazo fixado. Igualmente, todo o tipo de actividade ou proba deberá cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); se houber deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación.
3. O alumnado con matrícula parcial e/ou dispensa académica deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante; se non puider asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.
4. Na segunda oportunidade, en xullo, o alumnado será avaliado cos mesmos criterios e coas mesmas percentaxes que na oportunidade anterior.
5. A cualificación de NON PRESENTADO/A será considerada cando o/a alumno/a non realizar a proba mixta e/ou cando tiver entregado menos dun 50% do número de actividades totais.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Álvarez, R. et al. (eds.) (2002). Dialectoloxía e Léxico. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega / Consello da Cultura Galega- Álvarez, R. et al. (eds.) (2005). Norma lingüística e variación. Unha perspectiva desde o idioma galego. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega / Consello da Cultura Galega- Beaud, S. et. al. (2007). Guia para a Pesquisa de Campo. Produzir e Analisar Dados Etnográficos. Petrópolis: Vozes- Biber, D. (1988). Variation across Speech and Writing . New York / New Rochelle / Melbourne / Sidney: Cambridge University Press- Britain, D. et. al. (eds.) (2003). Social Dialectology. In Honour of Peter Trudgill. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company- Chambers, P. et al. (1994). La dialectología . Barcelona: Visor- Cintra, L. F. Lindley (1995). Estudos de Dialectologia Portuguesa . Lisboa: Sá da Costa- Gärtner, E. et al. (eds.) (2000). Estudos de Geolingüística do Português Americano. Frankfurt: TFM- Fernández Rei, F. et al. (1996). A nosa fala. Bloques e áreas lingüísticas do galego. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega- Fernández Rei, F. (2001 [1990]). Dialectoloxía da lingua galega . Vigo: Xerais- Francis, F. N. (1989 [1983]). Dialectology. An introduction . London: Longman- Mollica, M. C. et al. (2003). Introdução à Sociolingüística. O tratamento da Variação. São Paulo: Contexto- ILG [Instituto da Lingua Galega] (1990 / 1995 / 1999 / 2002 / 2005). Atlas Lingüístico Galego. Vol. I. Morfoloxía verbal. Vol. II. Morfoloxía non verbal. Vol. III. Fonética. Vol. IV. Léxico. Tempo atmosférico e cronolóxico. Vol. V. Léxico. O corpo humano (I). A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza- Sánchez Rei, X. M. (2011). Lingua galega e variación dialectal. Ames: Laiovento- Vasconcellos, J. Leite de (1928). Opúsculos. Vol. II. Dialectologia . Coimbra: Universidade de Coimbra- Vasconcellos, J. Leite de (1985). Opúsculos. Vol. VI. Dialectologia . Lisboa: Imprensa Nacional-Casa da Moeda- Vasconcellos, J. Leite de (1987 [1901]). Esquise d'une Dialectologie Portugaise . Lisboa: Instituto de Investigação Científica
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías